

The image shows the cover of a spiral-bound notebook. The cover is a light beige or cream color with a subtle, repeating pattern of small, light-colored squares. A silver metal spiral binding is visible along the left edge. The text is centered on the cover in a bold, black, serif font. The title is arranged in five lines, and the author's name and title are in two lines below it. At the bottom, there is a single line of smaller text.

**VPLIV NEIZKORIŠČENIH KAPACITET
GOSPODARSKE JAVNE
INFRASTRUKTURE
NA OBRAČUN AMORTIZACIJE
OZIROMA NAJEMNINE**

Samo Jereb
pooblaščen revizor

Prispevek izraža stališča avtorja in ne institucije, v kateri je zaposlen.

Posledice finančne-ekonomske krize

Stečaji podjetij vplivajo na neizkoriščene kapacitete infrastrukture.

Primer: čistilna naprava s kapaciteto 60.000 enot:

- 10.000 enot prebivalci
- 50.000 enot – 10 podjetij po 5.000 enot

6 podjetij je šlo v stečaj – 30.000 enot oziroma 50% kapacitet je neizkoriščenih.

Vprašanja:

- **Ali lahko lokalna skupnost zmanjša obračunane stroške amortizacije zaradi (ne)izkoriščenih kapacitet?**
- **Ali lahko lokalna skupnost v višini zmanjšane omrežnine, ki je bila prej zaračunana podjetjem, ki so šla v stečaj, zmanjša izvajalcu GJS najemnino za infrastrukturo?**
- **Ali mora lokalna skupnost oziroma izvajalec GJS izpad omrežnine sedaj neizkoriščenih kapacitet infrastrukture zaračunati preostalim obstoječim industrijskim uporabnikom ali uporabnikom storitev GJS odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda?**

Obračun amortizacije (1)

Vpliv na obračun:

a) Nabavna vrednost – obravnavam kasneje

b) Amortizacijska metoda

2. člen Pravilnika o metodologiji in 4. člen Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa NDS in OOS = enakomerna časovna metoda amortiziranja

Nedoslednost – priloga k pravilniku o metodologiji – odlagalno polje??

c) Amortizacijske stopnje so odvisne od metode in določene s Pravilnikom o metodologiji

d) Preostala vrednost – ni relevantna v tem primeru

Obračun amortizacije (2)

Teoretično:

1) Nova sredstva:

- uporaba funkcionalne metode ali rastoče (progresivne) časovne metode

2) Obstoječa sredstva

- uporaba degresivne metode ni več mogoča
- podaljšanje dobe koristnosti – le izjemoma! Argumentacija!

Vendar tega zaradi predpisov ni mogoče uporabiti - morda v prihodnje?

Izračun najemnine

Pravilnik o metodologiji v 31. členu določa: "*V skladu z načelom, da povzročitelj onesnaževanja plača vse stroške onesnaževanja okolja, mora lokalna skupnost izvajalcem javnih služb pričeti obračunavati najemnino za vso komunalno infrastrukturo v njeni lasti za izvajanje javnih služb iz 1. člena tega pravilnika, najkasneje do 1. januarja 2010.*

*Najemnina iz prejšnjega odstavka se **zaračunava najmanj v višini amortizacije komunalne infrastrukture**, pri čemer morajo biti vsi stroški izvajanja javne službe pokriti z veljavno ceno, razen v primeru subvencioniranja cene.....".*

Najemnina se torej ne sme znižati.

Subvencije

Subvencije k ceni po 59. členu ZGJS.

Omejitve iz Pravilnika o metodologiji:

- največ 50%,
- letno znižanje po 5%,
- do dokončne odprave subvencij.

Ni jasno kaj to pomeni z vidika Uredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev - določitev cene storitev je ločena od odobritve subvencije v posebnem aktu (59. člen ZGJS)?

Zmanjšanje najemnine kot alternativa subvencijam ni dovoljeno.

Prevrednotenje

Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev v prvem členu določa, da se: »*Izredni odpis opravi v primeru odtujitve osnovnih sredstev, trajne izločitve iz uporabe in zaradi prevrednotenja zaradi oslabitve osnovnih sredstev.*«

SRS 1.28 – prevrednotita se nabavna vrednost in popravek vrednosti.

S tem se zmanjša osnova za obračun amortizacije.

Kdaj oslabitev: “*knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ne sme presegati njihove nadomestljive vrednosti.*”

Paziti na:

- **Oslabitev le pri trajno ali dolgotrajno (ne)izkoriščenih kapacitetah – pri kratkotrajnih ni zadostnega znižanja prihodkov za izvedbo oslabitev (ugotavljanje nadomestljive vrednosti prek neto denarnih tokov)**
- Če pride do kasnejših sprememb se oslabitev odpravi največ do višine prvotne vrednosti sredstev

ZSPDSLS

18. člen Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki določa **obvezno izvedbo cenitev višine nadomestila oziroma najemnine**, kadar se stvarno premoženje občin oddaja v najem in je višina najemnine izkustveno višja od 10.000 evrov

Cenitev najemnine le preko cenitve infrastrukture.

Ovire:

- Kataster GJI – sedaj nič več
- Omejitve pri cenah storitev GJS – ne bi smela biti ovira, ker naj bi se v kratkem roku te omejitve odpravilo in prepustilo odločanje občinam – te pa bodo potrebovale ustrezne podlage za odločitve

Prevalitev stroškov neizkoriščenih kapacitet na uporabnike storitev

Iz navedenih določb predpisov torej izhaja, da se v primeru zmanjšanja izkoriščenosti infrastrukturnih objektov, naprav in omrežij:

- **amortizacija infrastrukture ne zmanjša** (razen če lastnik ne ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izvedbo oslabitve),
- **najemnina za infrastrukturo ne zmanjša** in se **zaračunava najmanj v višini obračunane amortizacije**, s čimer celotni stroški amortizacije bremenijo izvajalca GJS,
- lokalna skupnost oziroma izvajalec GJS lahko **samostojno odločita za povišanje cene »posebnih storitev«** in stroške neizkoriščenih kapacitet prevalita na uporabnike teh storitev (preostale gospodarske subjekte v lokalni skupnosti); s tem pa otežita poslovanje le-teh s povečevanjem njihovih stroškov kljub njihovemu nespremenjenem obsegu uporabe infrastrukture,
- v primeru ohranitve enakih cen za »posebne storitve«, **ohranijo enaki stroški izvajanja GJS kljub zmanjšanju prihodkov od »posebnih storitev«** kot odbitne postavke, torej se **avtomatično poveča tudi lastna cena izvajanja storitev GJS**,
- ker je z Uredbo o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev **onemogočeno povečanje cene GJS za uporabnike storitev**, mora lokalna skupnost **povečati odobreno subvencijo k ceni storitev GJS** z aktom na podlagi 59. člena ZGJS, če naj bi zagotovila pokritje stroškov izvajanja GJS.

Potrebni razmisleki za spremembe predpisov

Za primere neizkoriščenosti kapacitet, ki so posledica:

- **izgradnje infrastrukture**, na katero se uporabniki šele postopoma priključujejo, iskati rešitve v **prilagojeni (funkcionalni ali časovno neenakomerni) metodi** obračunavanja amortizacije infrastrukture.
- **utemeljene, začasne neuporabe** določenih delov zmogljivosti infrastrukture, velja iskati rešitve v **zmanjšanju zaračunane najemnine** izvajalcu GJS v odvisnosti od (ne)izkoriščenih kapacitet,
- **dolgotrajne neizkoriščenosti** določenega dela kapacitet infrastrukture pa velja rešitve iskati v izvedbi **prevrednotenja (oslabitve) sredstev**.

Zaradi tega, ker povečanje možnosti načinov obračunavanja amortizacije / najemnine **omogoča večje možnosti zlorabe sistema, je treba pravila jasno določiti v predpisih.**